

Workshop 20-10-2022

KlimaatSCHOLEN Sint-Niklaas

Locatie: Het Binnenwerk, Lindenstraat 80, 9100 Sint-Niklaas.

Aanwezig:

Officieel gesubsidieerd onderwijs:

Filip Smet (Scholengroep 17- Temse): Verantwoordelijke infrastructuur

Elke Van Giel (Heyerdahl): Directie

Lien De Wulf (De Watertoren): Leerkracht + team milieu

Vrij gesubsidieerd onderwijs:

Johan Van de Voorde en Laurent Heyman (Berkenboomscholen): Schoolbestuur

Elisabeth D'Hollander (Portus Berkenboom): Directie

Ann Van Lysebetten (Portus Berkenboom): Coördinerend preventieadviseur en infrastructuurbeheer

Elke De Ridder (Berkenboom Humaniora): Directie

An Van Haut (Onze Lieve Vrouw Presentatie VZW): Algemeen directeur

Conny Croes (Technisch Instituut Sint-Carolus VZW): Administratief directeur en patrimonium

Ellen Van Geyte (Technisch Instituut Sint-Carolus VZW): Preventieadviseur en infrastructuurbeheer

Gunther Lerno (Katholiek Onderwijs Land van Waas VZW): Stafmedewerker patrimonium

Stefan De Bock (SJKS): Administratief directeur

Gertjan De Smet (Scholengemeenschap WIJS!): Coördinerend directeur

Transition Stories

Wouter Cyx

Katelijne Schiltz

Peter Verboven

Stad Sint-Niklaas:

Wout De Meester: Schepen Ruimtelijke Ordening, Duurzaamheid en Natuur

Kim Van Den Broeck: Flankerend onderwijs

Evelien Cruyplandt, Elise Schaumont: Klimaatcoaches

Esther Jehaes, Gerben Van Schoote, Klaartje Osselaer (Dienst plannen en ontwikkelen: duurzaamheid)

Sprekers:

Wout De Meester, Wouter Cyx, Katelijne Schiltz, Peter Verboven, Esther Jehaes, Evelien Cruyplandt

GDPR: iedereen gaf toestemming voor publicatie van foto's van deze workshop

Resultaat bevraging scholen:

Wat is de context?

Een netoverschrijdende samenwerking tussen de scholen van Sint-Niklaas en de stad Sint-Niklaas = een uniek gegeven.

Wat zijn de noden?

- Grote interesse in hernieuwbare energie
- Duurzame mobiliteit wordt als minder belangrijk bevonden maar is eigenlijk wel een thema dat veel scholen al opnemen. We komen tot de conclusie dat de voorgestelde acties rond mobiliteit in de bevraging niet in lijn waren met de verwachtingen van scholen. Dit betekent echter niet dat duurzame mobiliteit onbelangrijk is.
- Klimaatadaptatie is het derde thema dat zowel uit de bevraging als interviews als prioritair naar voor wordt geschoven.

Rol Klimaatcoach?

- Ondersteunen met het zoeken naar middelen komt uit de bevraging naar boven, maar in de interviews is dat geen issue.
- Gerichtte communicatie => op de hoogte gehouden worden van wat relevant is en communiceren naar de juiste persoon.
- Facilitator => ondersteuning bieden in het proces, ontzorgen.
- Kennismakelaar, netwerker

Opmerkingen

GO onderwijs wordt sterk gefinancierd voor de overschakeling naar hernieuwbare energie. Er is een speciaal traject voor GO via het Vlaamse energiebedrijf.
=> subsidies van de stad minder noodzakelijk

Subsidie vergroening speelplaatsen

Aanvraag projectsubsidie vergroening speelplaatsen wordt ervaren als administratief veel werk. Er is veel interesse maar zou eenvoudiger moeten. Participatie met leerlingen, leerkrachten,... biedt weinig meerwaarde => extra werk.
Wel een meerwaarde wanneer project afgerond is om dan leerlingen educatief te betrekken.

Budget is te klein => steeds kleine deelprojecten indienen is omslachtig en ontmoedigend. Vraag om compleet dossier in te dienen voor groter budget.
=> kan niet via de stad = te klein budget. => kijken naar mogelijkheden bij Europese projectsubsidies => is administratief veel werk

Voorstel om subsidie open te stellen voor alle geïnteresseerde scholen zonder voorleggen van plan van aanpak.

Is niet mogelijk voor de stad. Er is een beperkt budget. We moeten criteria opstellen om tot een quotering te komen. Het verdelen van het budget moet gestaafd kunnen worden.

Advies voor scholen => maak het project haalbaar en concreet

Advies stad => vereenvoudig procedure (afvinkbare lijst?)

Hoe komen we tot kennis noden scholen?

- platform oprichten met fichebak over wat in Sint-Niklaas leeft
- jaarlijks overleg met betrokkenen

Conclusie

- verder in gesprek gaan over toegang tot stedelijke subsidies
- bekijken hoe er samenwerking kan zijn voor Europese en Vlaamse subsidies

Visie Klimaatscholen

Plan van aanpak in de stijgers => voorzien 2023

Wat is een klimaatschool?

Is gelaagd:

- pedagogisch ⇔ infrastructureel
- schaal: schoolgebouw ⇔ omgeving ⇔ wereld => Een school rijkt verder dan de schoolmuren, heeft impact op de hele wereld
- thematisch: energie, vergroening, mobiliteit, voeding ...

We werken toe naar een informatieplatform dat heel toegankelijk is = de weg naar informatie zo kort mogelijk maken

Opmerkingen

Dienst flankerend onderwijs (Kim) kan als link dienen tussen school en stad.

Dienst duurzaamheid (Gerben en Esther) kunnen ondersteunen bij deelnemen aan grotere subsidieprojecten.

Wie draagt er bij tot de realisatie van de Klimaatscholen?

- De school: directie, leerkrachten
- De stad: Klimaatcoaches, dienst duurzaamheid
- De buurt

Klimaat is meer dan vergroening, mobiliteit, hernieuwbare energie, ... Het is ook kansen geven aan mensen die gevolgen dragen van het veranderende klimaat: gebrek aan koele/warme woonruimte en of buitenruimte., hoge energiekosten,

Scholen kunnen hierin een rol spelen door schoolgebouwen open te stellen voor buurtbewoners die niet beschikken over een tuin of koele/ warme woning, door energiedelen, ...

=> Klimaatcoaches zullen hierin de verbindende factor zijn

Rol Klimaatcoaches?

1. Netwerker = partijen samenbrengen
2. Kennismakelaar
3. Proposal writer => Helpt mee zoeken naar budgetten, geeft ondersteuning, signaleert
4. Communicator
5. Facilitator
6. Educator
7. Innovator => opzetten pilootprojecten

Wat gaan we concreet doen?

1. Opzetten communicatie en kennisplatform => OK Toekomst
2. Netwerkallianties klimaatscholen => boeiende plaatsbezoeken en testimonials 3 à 4 maandelijks
3. Werkgroepen => ad hoc
4. Individuele ondersteuning

→ Actieplan opstellen = lijst van thema's met mogelijke acties die scholen kunnen realiseren door:

1. Inspiratie voor zinvolle acties opdoen
2. Bepalen als organisatie wat je wil en kan doen
3. Benchmarken = zicht krijgen op de noden in Sint-Niklaas

Hoe krijgen we zicht op de noden van de scholen?

We vragen scholen om jaarlijks een Exellijst in te vullen met 5 stappen (duur: ongeveer 30minuten) => laagdrempelig (iedereen heeft Excel)

Deze lijst is gekoppeld aan een achterliggende mastertabel

- Eenvoudige template
- Mogelijkheid om nuance toe te voegen

Opmerkingen:

Algemeen positief onthaald

Vraag om historiek toe te voegen zodat evolutie gevolgd kan worden

=> eerste stap = testfase => enkele scholen zullen gevraagd worden om lijst in te vullen

Conclusie

- Er wordt werk gemaakt van een platform voor scholen waar alle info verzameld wordt
- Scholen die met stadsdiensten in contacten willen komen, kunnen beroep doen op ondersteuning van Esther, Gerben of Kim. Zij brengen je met de juiste dienst in contact.
- Aan het actieplan toevoegen dat je historiek kan weergeven die toont hoe de school is gegroeid in klimaatacties
- We gaan nu eerst de tool verder testen en finaliseren. Daarvoor zal beroep worden gedaan op enkele scholen.

Energiesessie: capaciteitsstarief

11% van onze energiefactuur wordt bepaald door kosten van de energieleverancier: aanleg nieuwe kabels, onderhoud, uitbreiding...

We verbruiken steeds meer energie: zonnepanelen, elektrische wagens, warmtepompen,... = meer gebruik energienet

Vanaf 2023 schakelen we over naar het capaciteitsstarief = betalen naar gebruik van het net

Om kosten te drukken moeten we piekverbruik vermijden

Kleine school => tarief wordt berekend op moment met hoogste verbruik => 1 moment een hoog verbruik = 12 maanden betalen aan dat verbruik

Grote scholen => maken een inschatting van hun verbruik per maand. Gaan ze boven dit verbruik = extra kosten aan 150%. Verbruiken ze minder = verliezen ze het bedrag dat ze niet opgebruikt hebben

Meten is weten => leer je piekmomenten kennen

Hoe?

1. Hou je meter 1 maand lang in het oog
2. Inschatten op basis van afrekeningen uit het verleden
3. Meettoestel = meest zekerheid

Hoe piek verlagen?

- Zet niet alles tegelijk aan
- vervang (oudere) zware verbruikers
- zelfproductie en buffering = zonnepanelen en batterijen
- automatische sturing

Opmerking:

Energiedelen heeft geen effect op netkosten

Conclusie

- Zonder digitale meter is de school afhankelijk van de inschatting van Fluvius. Je kan zelf de inschatting controleren door gedurende 24u op een gemiddelde dag verbruik te meten adhv een meettoestel. Het is interessant om samen zo'n toestel aan te kopen en door te geven van school tot school.
- Scholen die al energiemonitoring doen, kunnen daar op terugvallen.
- Bij middenspanning staan pieken op de afrekening, naargelang het contract met de leverancier.
- Probeer verbruik zoveel mogelijk te spreiden waar mogelijk. Zo verklein je je piek.

Energiedelen

Energiedelen kan momenteel tussen verschillende gebouwen van dezelfde titularis

- Peer-to-peer (particulier)
- one-to-one (bedrijven)

vanaf 2023 => many-to-many (energiegemeenschap)

Conclusie

- Er is een concreet project lopende. De stad bekijkt hierin op welke manier zij de rol van facilitator kunnen opnemen om partijen aan elkaar te matchen.
- Zonnepanelen kunnen via Megawattpuur geleased worden